

УДК 615.1:614.27:616.1/.4-082-058.8-039.57:614.2:362.121(477)
DOI: <http://dx.doi.org/10.11603/mie.1996-1960.2016.1.5939>

РОЗБУДОВА СІМЕЙНОЇ ФАРМАЦІЇ В УКРАЇНІ ЯК НОВИЙ ЕТАП У МЕДИКАМЕНТОЗНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ НАСЕЛЕННЯ З НООФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПОЗИЦІЙ

М. С. Пономаренко, С. В. Аугунас

Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика

Дослідження полягало в аналізі кількості амбулаторій сімейної медицини в регіонах країни і аптек сімейної медицини. Результати показали, що в регіонах України існує невідповідність кількості аптечних установ і амбулаторій сімейної медицини, особливо в сільській місцевості.

BUILDING A FAMILY PHARMACY IN UKRAINE AS A NEW STAGE IN THE PROVISION OF MEDICATION FROM NOOFARM POSITIONS

M. S. Ponomarenko, S. B. Augunas

Shupyk National Medical Academy of Postgraduate Education

Our research was focused on the analysis of family medicine ambulatories quantity in regions in accordance to pharmacies. The results of the research were demonstrated that in regions of Ukraine there exists an unconformity of pharmaceutical institutions and ambulatories of family medicine, especially in countryside.

Вступ. Дослідження останніх років показали, що провізори відіграють ключову роль у підвищенні ефективності застосування як безрецептурних, так і рецептурних лікарських засобів, виступаючи поєднуючою ланкою між лікарями сімейної медицини і пацієнтами.

Мета роботи: вивчення та аналіз напрямів взаємодії провізорів аптек та лікарів загальної практики – сімейних лікарів, в питаннях своєчасного і якісного медикаментозного забезпечення населення України з ноофармацевтичних позицій.

Матеріали і методи дослідження. Використано наукові публікації у зарубіжних та вітчизняних медичних і фармацевтичних виданнях, офіційні джерела інформації на паперових та електронних носіях, використовувалися методи структурно-логічного аналізу, системного підходу і порівняльного аналізу.

Результати та їх обговорення. Нами було проведено анкетування фармацевтичних працівників 64 аптечних установ у різних регіонах України з комерційною назвою «Сімейна аптека» на предмет вивчення взаємодії фармацевтичних працівників із лікарями амбулаторій загальної практики – сімейної медицини. Результати дослідження доводять, що нині спостерігається значна невідповідність кількості «Сімейних аптек» і амбулаторій сімейної медицини, що перешкоджає якісному та доступ-

ному медикаментозному забезпеченню населення. В деяких регіонах України «Сімейні аптеки» зовсім відсутні, зокрема, у Волинській, Львівській, Одеській, Полтавській, Рівненській, Сумській, Хмельницькій, Чернівецькій та Київській областях.

Взаємодія амбулаторій сімейної медицини та аптек сімейної фармації сприяє кращому та ефективнішому медикаментозному забезпеченню завдяки створенню спеціальної бази даних усіх пацієнтів, що обслуговують амбулаторії сімейної медицини, де буде вказано особисті дані хворого (дані про пацієнта: ПІБ, дата народження, стать, адреса, контактний номер телефону); контактна інформація піклувальника (для екстреного зв'язку), лікаря, провізора; алергічні реакції; інші проблеми, що виникають при прийомі препаратів; потенційні запитання, які може поставити пацієнт про рекомендовані йому ліки; для кожного ЛП або дієтичної добавки включається інформація про назву засобу, дозу, показання до застосування (захворювання або корекція стану здоров'я тощо). Відповідно до цього нами підготовлено проекти Типового статуту аптеки сімейної фармації, Примірної посадової інструкції сімейного провізора (фармацевта), а також Методичні рекомендації щодо розбудови сімейної фармації. Наразі проводяться дослідження щодо розробки Примірного асортименту лікарських засобів для

аптек сімейної фармації відповідно до уніфікованих клінічних протоколів медичної допомоги при захворюваннях в амбулаторних умовах.

Висновки. Результати досліджень свідчать, що для поліпшення медикаментозного забезпечення у країні аптечні установи сімейної фармації та амбулаторії сімейної медицини мають тісно взаємодіяти та спільно підходити до профілактики та лікування кожного пацієнта та його родини. Аптечні установи сімейної фармації мають забезпечити необхідний асортимент лікарських засобів відповідно

до клінічних протоколів медичної допомоги, ввести в штат амбулаторій сімейної медицини посаду провізора (фармацевта) сімейної фармації, що зможе координувати всі дії пацієнта і сімейного лікаря. Основним етапом розбудови сімейної фармації є удосконалення законодавчої бази фармацевтичної діяльності в умовах впровадження загальної практики – сімейної медицини та прийняття нормативно-правових актів для покращення медикаментозного забезпечення усіх верств населення.